

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ.

Пономарьова О.І. Харків, ХНЕУ ім.. С.Кузнеця

На сучасному етапі якісна освіта майбутніх фахівців пов'язана, перш за все, з володінням інформаційними ресурсами і технологіями. Світовим співтовариством якісна освіта розглядається як інструмент соціальної і культурної злагоди й економічного зростання.

Загально відомо, що інформаційні технології дозволяють реалізувати принципи диференційованого та індивідуального підходів до навчання. Вони надають можливість реалізовувати світові тенденції в освіті та вихід у єдиний світовий інформаційний простір. Викладачі також мають шанс зробити процес навчання більш мобільним та наочним, реалізувати свою креативність, відмовляючись від традиційних рутинних видів професійної діяльності.

Необхідність переходу до такої форми діяльності пов'язана, на думку фахівців, з так званим феноменом трьох «С»: - студентам стало сумно. Як показує практика, вже на другому курсі навчання студенти неохоче відвідують традиційні лекції та практичні заняття, надаючи перевагу роботі на комп'ютері та в Інтернеті. Значною мірою це пов'язане з кардинальною зміною середовища, в якому студенти живуть та навчаються.

Деякі вчені характеризують сучасний етап розвитку суспільства як етап революції. Це означає, що постійно відвідуючи відповідні сайти, студенти можуть дізнатися про ту чи іншу проблему набагато більше, ніж відвідуючи лекції в університетах. Так, професор Стародубцева Л.В., завідувач кафедри медійних комунікацій Харківського національного університету ім..В.Каразіна вважає, що студентам більш корисне «серфінгувати» сайти з історії та теорії культури або історичні та географічні сайти, ніж записувати під диктовку інформацію, яка вже навіть не є новітньою.

Відзначаючи досягнення у сфері медіатизації, професор Стародубцева Л.В. підкреслювала той факт, що про розклад занять та про зміни аудиторій студенти можуть дізнатися лише за допомогою Інтернету. У цьому зв'язку слід відзначити досягнення ХНЕУ, де подібна електронна медіа система розкладу занять досить успішно працює вже третій рік, що свідчить про сучасний та високий рівень організації навчального процесу в умовах медіа комунікації в нашому університеті.

З точки зору організації навчального процесу, його цілей та мотивацій, також слід звернутися до досвіду західних університетів. У більшості провідних західних університетах увесь навчальний процес повністю медіатизован. Як свідчить професор Стародубцева Л.В., процес підготовки до практичних занять та семінарів в університетах Європи суттєво відрізняється від системи, яка традиційно склалася в вищих навчальних закладах України. Більшість студентів Українських навчальних закладів для підготовки до практичного заняття отримують друкований список джерел (підручників та статей), що потрібно придбати у бібліотеці. Дуже часто це стає проблемою, тому що книжки або відсутні у бібліотеці, або їх важко отримати.

На відміну від цього, західні студенти забезпечуються персональними розсилками від викладача, у яких він/вона дають чіткі посилання на джерела для необхідного ознайомлення або електронну адресу, за якою можна отримати відповідні статті чи підручники. За подібною організацією навчального процесу студент має можливість знаходитися вдома чи в гуртожитку протягом всього дня та займатися підготовкою до заняття. Сам семінар за залученням медіа засобів комунікації перетворюється у діалог колег, що зібралися за метою дискутування певної проблеми, що була досконало вивчена кожним з учасників семінару. Роль викладача при цьому кардинально змінюється. Він/вона стає у певному сенсі провокатором, завданням якого є постановка питань та надання відповідей і роз'яснень до тих проблемних аспектів, що викликали труднощі у студентів під час самостійного вивчення матеріалу. Як свідчить досвід фахівців, на такі семінари студенти приходять більш підготовленими і з більшою мотивацією, ніж на традиційні заняття. Таким чином, когнітивна та комунікативна діяльність студентів за допомогою медіа засобів та певної організації навчального процесу отримує додаткові стимули та підвищується, що призводить до покращення результатів не лише у навчанні, а й у атмосфері студентського середовища взагалі. Досить часто дискусії, що були започатковані в навчальній аудиторії продовжуються після закінчення занять

у студентських кафе, під час яких генеруються нові ідеї та ставлення молодих людей до окремих важливих академічних та життєвих питань.

Переваги медіа комунікації також вагомі, якщо мова йде про обрання студентами дисципліни за вибором. В західних університетах, за досвідом професора Стародубцової, ознайомлення із навчальним курсом та його авторами починається для тих, хто навчається із спілкування on-line. На відповідних сайтах можна знайти детальну інформацію про автора, ознайомитися із його науковими працями, участю у конференціях та основними напрямками наукової діяльності. Такі сайти містять також фрагменти відео лекцій та семінарів викладача, за допомогою яких студенти можуть сформулювати своє ставлення до того чи іншого курсу та обрати для вивчення ту дисципліну або фахівця, які, на їх думку, відповідають їх вимогам щодо контенту та рівню викладання. Таким чином, ще до зустрічі із новим викладачем та його курсом студент має можливість не лише отримати певну суму інформації, але й проаналізувати корисність та актуальність цієї інформації для нього особисто. Саме це і підготовлює зустріч студентів та викладачів у аудиторії та робить ці зустрічі найбільш ефективними.

Розглядаючи особливості когнітивної та комунікативної діяльності в умовах медіа комунікації, фахівці підкреслюють необхідність відокремлювати поняття медіа та медіум. Вони також зазначають, що медіа – це поняття набагато ширше, ніж засоби масової комунікації. Вчені, що вивчають цю проблему, розглядають медіа як посередника між мірами. На їх думку, медіа – це не технічні засоби та обладнання або тексти, а їх автори. Саме медіуми надають можливість циркуляції символів та сенсів в культурі. Через них проходить зв'язок між «Я» та «не Я», між системою знань та мисленням, між своїм та чужим мірами. Все це підвищує роль викладача у сучасній системі вищої освіти, вимагає від нього нових знань та навичок. Подібно своїм студентам, викладач повинен « гуглити» ті ж самі сайти та особисто знаходитися у системі медіа комунікації. Як підкреслює професор Стародубцева Л.В., ми живемо у той час та у тому суспільстві, коли дорослі

повинні вчитися у дітей та викладачі у студентів. Хоча на її думку в Україні наявною є нестача фахівців медіатизації та медіа, цей напрямок навчальної діяльності активно вивчається та впроваджується у вищій школі. Слід зазначити, що в останні роки саме медіа комунікація стала вигравати головну роль при створенні навчальних планів та програм у вищій школі. Безперечно, і подалі медіа комунікація буде розгадатися теоретиками та практиками освіти як провідний захід організації та контролю когнітивної та комунікативної діяльності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адамьянц Т.З. Соціальні комунікації: Навчальний посібник для вузів / Т.З. Адамьянц // "Вища освіта" (гриф). - М.: Дрофа. 2009. - 204 с.
2. Амирова Т.А. История языкознания: учебное пособие / Т.А. Амирова, Б.А. Ольховиков, Ю.В. Рождественский. // – М.: ИЦ «Академия», 2006. – 627 с.
3. Березін В.М. Курс лекцій: "Теорія масової комунікації" Основи теорії комунікації/ В.М. Березін// Підручник за ред. проф. М.А. Василика. - М.: Гардаріки, 2003. - 615 с.

Буренко Т.М. Когнітивно-прагматичні характеристики мовленнєвого акту вибачення в англomовному дискурсі XVI-XXI ст.: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. філол. наук.: спец.